

מקור מוקדם יותר להבדל זה, אנו מוצאים בספר "בית רבי" קיט:

"רבינו [הרה"ק בעל התניא] תפס הידיעה באלוקות לעיקר, כי כיון שהמוח ממולא בידיעת אלוקות ובהתקשרות, ממילא נמשך כל האדם לאלוקות והוא רחוק מרע, כי הרע שבלב בחלל השמאלי הוא כפוף ובטל וכישן דמי... והנה רבינו קיבל זה מהקדוש הרב רבי אברהם בן הרב המגיד [ממעזריטש] נ"ע. שכשנסע ללוותו אמר בזו הלשון: "סע סע, אל תביט בסוסים..." וכוונתו היתה, כי הנה רבינו היה גם אצל הרה"ק רבי פנחס מקאריץ נ"ע וקיבל ממנו מדת השפלות והאמת, כי הרה"ק [רבי פנחס] היה שפל רוח בעיניו מאד מאד, וגם היה איש אמת מאד ויגע על האמת כ"א שנים... ורצונו היה לגרש החושך תחילה מכל וכל, ואחר כך להכניס האור, ועל כן היו חסידיו מעטים, כי לא כל אדם יוכל לגרש החושך תחילה מכל וכל. ועל זה רמז לו הקדוש דרך אחרת, שלא להביט על הסוסים [=החומריות], כי אם לומר דברי חסידות הרבה ומעט אור דוחה הרבה חושך..."

כן מצינו גם בשם הרה"ק רבי אברהם יעקב מסאדיגורא קכ:

"רבי פנחס מקאריץ ז"ל היה "נפש משיח" ולכן היתה עבודתו ב[תיקון ה]מידות שהם בחינת "נפש", והמגיד ממעזריטש ז"ל היה "נשמת משיח" ומשכן הנשמה במוח ולכן היתה עבודתו בדברי תורה, ואמור"ר [רבי ישראל מרוזין] היה "רוח משיח" ורוח הוא לשון "רצון" ורצון הוא בלב ועבודה שבלב זו תפילה קכא ולכן היתה עבודתו בתפילה..."

גם אופן השפעתו של המגיד ממעזריטש היה שונה מזה של רבי פנחס: "הרה"ק קכב רבי פנחס מקאריץ ז"ל היה זהיר מאוד באמירת תורה ברבים, וגם בין תלמידיו היה מדייק דיוק אחר דיוק לפני מי לדבר דא"ח. בכללות, הוא היה זהיר מאוד וקפדן, והמגיד היה להיפך, מפרסם דא"ח גם לפני הבעלי בתים, ורבי פנחס הקפיד על זה..."

רבי פנחס הקפיד על דקדוק הלכה בכלל, ובפרט על תפילה בהשכמה. סבור קכג היה, כי לימוד קודם התפילה אינו מצדיק איחור זמנה. הוא הרגיל את תלמידיו להזדרז שלא לעבור זמן קריאת שמע, והוסיף "הלא עיקר החסידות התחיל מהבעש"ט ז"ל ואנשיו, וכיון שהם נזהרו, מי הוא זה אשר יש בו כח לשנות?!"

הקפדה זו הועילה לבטל קטרוג מעל כל תלמידי הבעש"ט, כיון שרק הוא נמצא שלם בקיום מצות התפלה בזמנה ולא איבד אף רגע בביטול תורה קכד.

קיט. וילנא תרס"ד, עמ' מד, א.

קכ. כתב יד צפת אות כ.

קכא. תענית ב, א.

קכב. "ספר השיחות" תרפ"ח עמ' 19 מתורגם. לסיפור זה יש המשך, ראה ליקוטי אמר"פ סיפור עג ובהערות.

קכג. אמר"פ שער סדר היום מאמר נ.

קכד. ליקוטי אמר"פ סיפור לט.